

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 11. maj 2021
Kontor: Sikkerhedskontor I
Sagsbeh: Tenna Overby
Sagsnr.: 2021-0035-0222
Dok.: 1973459

UDKAST TIL TALE

Til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AY fra Folketingets Retsudvalg

Samrådsspørgsmål AY:

Vil ministeren redegøre for, om ministeren har overholdt sin sandhedspligt over for Folketinget ved samrådet den 6. september 2019 om syrienkrigere med dansk statsborgerskab, herunder bedes ministeren redegøre for følgende:

- *hvorfor ministeren ikke indviede Folketinget i hans viden på det pågældende tidspunkt?*
- *mener ministeren selv, at han har givet Folketinget tilstrækkelig information, herunder om ministerens svar under samrådet den 6. september 2019 har været retvisende, dækkende og ikke urimeligt mangelfuldt?*
- *om ministeransvarsloven er overholdt i denne situation?*

Der henvises til artiklen: "Afløsning: Hækkerup skjulte central PET-vurdering om børn i Syrien", Ekstra Bladet, den 18. april 2021.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

[Indledning]

Tak for spørgsmålet og tak for ordet.

Jeg vil indledningsvis redegøre for, hvornår og hvordan jeg blev orienteret om PET's vurdering af, at der er en radikaliseringsrisiko forbundet med ophold i lejrene i det nordøstlige Syrien, herunder for mindreårige. Herefter vil jeg komme ind på samrådet i september 2019.

[Orientering om PET's vurdering]

PET's vurdering af situationen i Syrien vedrørende børnene i lejrene, herunder risikoen for radikalisering af børnene, tilgik mig som en del af det omfattende materiale fra Justitsministeriet, jeg modtog til min baggrundsinformation, da jeg tiltrådte som justitsminister i slutningen af juni 2019.

I dette materiale indgik bl.a. en klassificeret notits fra PET vedrørende børn af danske fremmedkrigere.

Da notitsen er klassificeret, kan jeg ikke gå nærmere ind i selve indholdet. Men jeg kan dog oplyse, at notitsen in-

deholdt generel baggrundsinformation om PET's kendskab til og vurdering af børnene i konfliktzonen og lejrene. I den forbindelse indgik altså PET's vurdering af, at der er en radikaliseringsrisiko forbundet med ophold i lejrene, herunder for mindreårige.

PET's vurdering af radikaliseringsrisikoen indgik også i en regeringssag til brug for drøftelser, som regeringen havde i sommeren 2019 om situationen i Syrien og om regeringens holdning til fremmedkrigere.

Derudover fremgik vurderingen af mit beredskabskatalog til samrådet den 6. september 2019 som sidste sætning på side 32 ud af 42.

PET har vedrørende vurderingen til brug for nærværende samråd oplyst

(og nu citerer jeg):

”PET's vurdering i sommeren 2019 af, at risikoen for indoktrinering og påvirkning hos børn som udgangspunkt forøges, jo længere tid børnene opholder sig i et radikaliseret miljø, var ikke udtryk for en substansmæssig ændret vurdering af situationen, men skal ses i forlængelse af PET's hidtidige vurdering – som bl.a. genfindes i Vurderingen af Terrortruslen mod Danmark (VTD) fra 2018 – som peger på, at ophold

i konfliktområdet kan medføre radikaliserende påvirkning, der kan have betydning for den mulige trussel, som den enkelte udgør ved eventuel tilbagevenden til Danmark, hvilket også gør sig gældende for mindreårige.”

(Citat slut).

Vurderingen blev da heller ikke i sommeren 2019 præsenteret for mig eller for regeringen som noget nyt.

Som jeg også har udtalt til pressen, hæftede jeg mig ikke særskilt ved oplysningerne om, at PET vurderede, at ophold i lejrene medfører en risiko for radikalisering, og at risikoen som udgangspunkt forøges, jo længere tid børnene opholder sig i et radikaliseret miljø.

Det skyldes formentlig, at det var almindelig kendt i den offentlige debat, at der var en radikaliseringsrisiko forbundet med ophold i lejrene, ligesom det lå i forlængelse af PET's Vurdering af Terrortruslen mod Danmark fra 2018, at der var en risiko for radikalisering forbundet med ophold i konfliktzonen.

Og som sagt blev det ikke præsenteret for mig som en ny oplysning.

Det forhold, at der er en radikaliseringsrisiko forbundet med ophold i lejrene, herunder i forhold til børn, har i min tid som justitsminister således udgjort en del af bagtæppet for den diskussion, der har været om håndtering af personer udrejst til konfliktzonen.

[Samrådet den 6. september 2019]

Hvis jeg så vender mig mod samrådet den 6. september 2019, så drejede det samråd sig om regeringens holdning til syrienskrigere med dansk statsborgerskab.

Derudover omhandlede samrådet de konkrete omstændigheder omkring den proces, som førte til evakueringen af den dengang 13-årige dreng fra Syrien til Danmark.

Samrådet handlede bl.a. om regeringens linje over for fremmedkrigere. Og det, jeg sagde på samrådet vedrørende den daværende Vurdering af Terrortruslen mod Danmark fra 2018, relaterede sig til de voksne fremmedkrigere. Ikke børnene.

I den forbindelse gav udenrigsministeren og jeg udtryk for, at regeringens politiske linje over for de voksne fremmedkrigere er, at de er uønskede i Danmark, at de

har forrådt Danmark, og at de må tage konsekvensen af deres valg og blive væk.

I forhold til børnene var og er det regeringens opfattelse, at børn af fremmedkrigere er i en situation, som deres forældre har skabt, og som deres forældre som udgangspunkt må tage ansvaret for.

Det ændrer ikke på, at regeringen gerne vil gøre noget for at hjælpe børnene, og derfor er jeg også glad for, at regeringen sammen med et bredt flertal i Folketinget har nedsat en hurtigt arbejdende task force, der skal afdække, om evakuering af de danske børn uden deres forældre vil kunne gennemføres på baggrund af en individuel vurdering, på en sikkerhedsmæssigt forsvarlig måde og inden for rammerne af Danmarks konventionsmæssige forpligtelser. Herudover skal task forcen udarbejde konkrete modeller for evakuering og tage relevante skridt til forberedelse af evakueringer.

Målet med arbejdet er, at børn af danske forældre kan komme til Danmark hurtigst muligt.

Situationen i lejrene, herunder forholdenes betydning for børnene, har som sagt fra begyndelsen af min tid som

justitsminister udgjort en del af bagtæppet for den diskussion, der har været om fremmedkriger-sagerne.

Og det var jo også en præmis, som flere af medlemmerne af udvalget selv nævnte under samrådet i september 2019.

[F.eks. nævnte Martin Lidegaard på samrådet, at risikoen for radikaliseringsrisiko af børn bliver større, for hver måned der går.]

Og som sagt var det da også i efteråret 2019 alment kendt, at forholdene i lejrene var dårlige, og at børnenes ophold i lejrene bl.a. var forbundet med en radikaliseringsrisiko.

Det var ikke noget, jeg betvivlede rigtigheden af på samrådet eller efterfølgende, eller som jeg i øvrigt opfattede som et stridspunkt. Regeringen har på intet tidspunkt givet udtryk for eller handlet ud fra en opfattelse af, at lejrene var et godt sted at være for børn.

Og oplysningen om, at også PET vurderede, at risikoen for radikaliseringsrisiko og påvirkning som udgangspunkt for-

øges, jo længere tid børnene opholder sig i et radikaliseret miljø, mener jeg da heller ikke var central for samrådet den 6. september 2019. Der var da heller ikke nogen, der under samrådet spurgte ind til, hvordan PET vurderede radikaliseringsrisikoen for børn i lejrene.

[Forholdet til ministeransvarlighedsloven]

Og så vil jeg afslutningsvis sige et par ord om ministeransvarlighedsloven.

Det følger af ministeransvarlighedslovens § 5, stk. 2, bl.a. at en minister ikke under Folketingets behandling af en sag må fortie oplysninger, der er af væsentlig betydning for tingets bedømmelse af sagen.

Som jeg allerede har redegjort for, hæftede jeg mig ikke særskilt ved PET's vurdering af, at risikoen for radikalisering og påvirkning som udgangspunkt forøges, jo længere tid børnene opholder sig i et radikaliseret miljø. Desuden blev jeg ikke spurgt om, hvordan PET vurderede situationen i lejrene, herunder for børn, på samrådet.

På den baggrund var det ikke i strid med ministeransvarlighedsloven, at det ikke på samrådet blev nævnt,

at også PET vurderer, at der er en risiko for radikaliser-
ing forbundet med ophold i lejrene, herunder for min-
dreårige.

[Afslutning]

Det var det rent retlige. Men jeg anerkender selvfølgelig,
at man politisk kan have den opfattelse, at det havde væ-
ret relevant at nævne oplysningen under samrådet. Det
forstår jeg, og det anerkender jeg.

Tak for ordet.